

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

„Lietuvos energijos gamyba“, AB
Kaišiadorių rajono savivaldybės
administracijai
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro
prie Sveikatos apsaugos ministerijos
Kaišiadorių departamentui
Kauno apskrities priešgaisrinės gelbėjimo
valdybos Kaišiadorių PGT
Kultūros paveldo departamento prie kultūros
ministerijos Kauno teritoriniam padaliniui

2017-11-24
I 2017-10-24

Nr. (28.2)-A4-12216
Nr.

Kopija
Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos
Kauno regiono aplinkos apsaugos
departamentui

ATRANKOS IŠVADA DĖL DUOMENŲ CENTRO STATYBOS IR EKSPLOATACIJOS KRUONIO HIDROAKUMUKIACINĖS ELEKTRINĖS TERITORIJOJE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją atrankai pateikė: „Lietuvos energijos gamyba“ AB, Elektrinės g. 21, 26108 Elektrėnai, tel. 8 612 36043, el.paštas: tomas.kuciauskas@le.lt

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas: „Lietuvos energijos gamyba“ AB, Elektrinės g. 21, 26108 Elektrėnai, tel. 8 5 278 2907, el.paštas: info@le.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas: Duomenų centrų (toliau DC) statyba ir eksploatacija. Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 10.2 punktu „Urbanistinių objektų (išskyrus vieno ar dviejų butų gyvenamuosius namus, kai jų statyba numatyta savivaldybių lygmens bendruosiuose planuose, įskaitant prekybos ar pramogų centrus, autobusų ar troleibusų parkus, mašinų stovėjimo aikšteles ar garažų kompleksus, sporto ir sveikatingumo kompleksus, statyba (kai užstatomas didesnis kaip 0,5 ha plotas)“.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta: PŪV vieta - esama Kruonio HAE teritorija, Kruonis, Kaišiadorių raj. Kauno apskritis. PŪV teritorijos plotas - 132,02 ha. Pagal Kaišiadorių rajono bendrojo plano sprendinius, Kruonio HAE teritorija priskirta prie inžinerinės infrastruktūros teritorijų. Sklypo pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis - kita. Naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos; susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. gruodžio 7 d. nutarimu Nr. 1221 pradėtas rengti 132,02 ha žemės sklypo (kadastrinis Nr. 4928/0007:62),

100 Atkurtai
Lietuvai

esančio Vaiguvos k., Kruonio sen., Kaišiadorių r. sav., kad. Nr. 4928/0007:76, detaliojo plano keitimas valstybei svarbiam ekonominiam projektui „Pramoninio parko Kruonio HAE teritorijoje sukūrimas“ įgyvendinti. Šiuo metu atliekama detaliojo plano keitimo procedūra, siekiant padidinti teritorijoje leistiną pastatų aukštingumą, reikalingą teritorijoje vystyti duomenų centrų veiklą. Aplinkui HAE teritoriją ar atokiau nuo jos išsidėstę kaimai: vakarų pusėje - Grėžieniškės (12 gyventojų), Vaiguva (0), Vekonys (7), Kruonio vs. (4), Grabaučiškės (9), Apsuona (6), rytų pusėje - Ginteikiškės (72), Maisiejūnai (6), Surgantiškės (13), Lašiniai (16), Tadarava (15). Planuojamo DC teritorija rytų kryptimi ribojasi su Kruonio HAE sklypu, pietų kryptimi su kuriama Kruonio PP teritorija, šiaurės kryptimi ribojasi su privačiu sklypu bei su valstybiniu mišku. DC numatomas šiaurinėje kuriama Kruonio pramoninio parko (toliau - PP) dalyje. Planuojama vieta pasirinkta remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1495, kuriuo Kruonio pramoninio parko įkūrimo projektas pripažintas valstybei svarbiu ekonominiu projektu. Įvertinant esančią infrastruktūrą bei pasaulines tendencijas kurti stambius, regionus aptarnaujančius duomenų centrų technologinius parkus, Lietuvos Vyriausybė, valstybės įstaigos ir įmonės inicijavo ir vykdo veiksmus dėl pramoninio parko Kruonio HAE teritorijoje išvystymo ir jos patrauklumo potencialiems investuotojams didinimo. 2011 m. gruodžio 21 d. LR Vyriausybė priėmė nutarimą Nr. 1515, kuriuo buvo pakeistas LR Vyriausybės 2006 m. birželio 14 d. nutarimas Nr. 580 „Dėl Kauno laisvosios ekonominės zonos teritorijos ribų patvirtinimo ir specialiojo plano rengimo“. Jame patvirtintos naujos Kauno laisvosios ekonominės zonos (toliau - LEZ) teritorijos ribos, į ją įtraukiant 75,3001 ha pramoninio parko plotą, esantį Kruonio HAE teritorijoje.

Vyriausybės 2016 m. liepos 18 d. patvirtintame Kauno regioninio parko ribų, zonų ribų ir buferinės apsaugos zonos plane Kruonio HAE sklypas išjungtas iš Kauno marių buferinės apsaugos zonos ribų. Kauno marių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 829 „Dėl Kauno marių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų plano patvirtinimo“.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas: Planuojama ūkinė veikla (toliau - PŪV) – duomenų centrų statyba ir eksploatacija. Duomenų centru (toliau DC) yra vadinama fizinė vieta, kurioje talpinami kompiuterinės įrangos išteklių. Planuojamą statinį sudarys specialiai įrengtos patalpos serveriams (serverių saugykloms) ir telekomunikacinei įrangai bei administracinės patalpos. Teritorijoje ir aplink ją yra sukurta svarbi inžinerinė infrastruktūra, elektros energijos rezervas, gamybinio vandens išteklių, patogi susisiekimo infrastruktūra. Turimi išteklių ir itin dideli elektros energijos poreikiai DC veiklai pasirinktoje vietoje geriausiai atitinka duomenų centrų investuotojų interesus ir poreikius. Bendri reikalavimai DC įrengimui: įrenginiai turi būti nuolat aprūpinami elektros energija, tokiu būdu užtikrinant nenutrūkstamą jų veikimą; patalpoje turi būti palaikoma vienoda temperatūra, kad įrenginiai veiktų stabiliai, todėl būtina temperatūros ir drėgmės reguliavimo įranga; yra būtina priešgaisrinės apsaugos sistema; turi būti fizinė apsauga: priežiūros ir apribotos prieigos sistemos; turi būti išlaikytas reikiamas atstumas tarp įrenginių; patalpose turi būti užtikrinta jungtis tarp vidinių ir išorinių DC įrenginių.

„Lietuvos energijos gamyba“ AB priklausiančiame sklype, šalia Kruonio HAE esanti aukšto patikimumo elektros energijos, optikos ir telekomunikacijų infrastruktūra sudaro sąlygas kurti stambius ir regionus aptarnaujantiems duomenų centrams, kurių paskirtis duomenų saugojimas, informacinių technologijų darbo stočių aptarnavimas ir valdymas, klientų duomenų bazių valdymas, įvairių taikomųjų IT programų priežiūra, klientų informacinių sistemų monitoringas, kompiuterinio skaičiavimo paslaugos ir kt. susijusios paslaugos. Duomenų centras – specialiai įrengtos patalpos serveriams ir telekomunikacinei įrangai eksploatuoti. Čia sudaromos sąlygos užtikrinančios nepertraukiamą šios įrangos darbą. Serverių saugyklos konstrukciją galima palyginti pastatui pastate, be išorinių lauko sienų bei langų. Patalpų sienos, lubos ir durys yra atsparios ugniai ir vandeniui. Įrengtos klimato kontrolės ir oro filtravimo sistemos.

DC yra vieni didžiausių elektros vartotojų pasaulyje. Didžiausia procentinė energijos dalis juose yra sunaudojama aušinimui. Aušinimo skysčiu metodas laikomas paprasčiausiu, pigiausiu ir efektyviausiu DC aušinimo būdu. Aušinimui naudojamas paviršinis vanduo, kuris siurbliais,

kuriuose yra vandens apvalymo filtrai, paimamas iš telkinio ir paduodamas į šilumokaitį. Jame iš telkinio paimtas vanduo aušina cirkuliuojantį uždaroje sistemoje skystį, kuris pratekęs per DC išyla. Aušinimo proceso metu panaudotas vanduo grąžinamas į telkinį, tokiu būdu vandens tarša nenumatoma. Serverių aušinimui technologinis vanduo cirkuliacinės sistemos papildymui (1000 m³/parą) bus imamas iš Kruonio HAE sistemos reversinio kanalo. Palyginimui vienas Kruonio HAE agregatas, dirbdamas pilna galia siurblio arba generatoriaus režimu, per sekundę iš/į Kauno marias išleidžia arba paima apie 226 m³ vandens, t.y. per parą aušinimui planuojamą panaudoti apie 1000 m³ vandens kiekį praleidžia per 4-5 sekundes. Dėl nuolatinės vandens kaitos PŪV panaudojamo išleidžiamo vandens tūris sudarys tik 0,005 % Kruonio HAE sistemoje reversiniu kanalu į abi puses pratekančio paros debito (Kruonio HAE dibant pilnu pajėgumu). Kauno marių vandens išteklių naudojimą reglamentuoja Kauno hidroelektrinės tvenkinio naudojimo ir priežiūros taisyklės, suderintos su už aplinkos apsaugą atsakingomis valstybės institucijomis. Gamybinės nuotekos – vėsinimui panaudotas vanduo – susidarysiantis aušinimo procese, numatomos išleisti į reversinį kanalą. Išleidžiamo į Kruonio HAE reversinį kanalą vandens temperatūra susimaišymo zonos gale neviršys Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų aprašo priede nurodytų dydžių. Temperatūra karpiniams vandens telkiniams pasroviui nuo terminės taršos šaltinio susimaišymo zonos gale (500 m pasroviui nuo šaltinio), lyginant su temperatūra aukščiau terminės taršos šaltinio, neturi padidėti 3° C. Dėl vandens srauto krypties pasikeitimo paros bėgyje temperatūrinio susimaišymo zona lokalizuosis reversiniame kanale ir nedarys įtakos Kauno marių vandens temperatūrai. Galimos šiluminės (terminės) taršos sumažinimo priemonės bus detalizuojamos projektavimo etapuose, tiksliai žinant DC susidarysiančius šilumos kiekius, aušinimo įrangos ir kitus parametrus. Reikšmingas poveikis Kauno marių vandens lygio ir temperatūros svyravimui dėl PŪV nenumatomas.

Vandeniui buitiniams poreikiams (apie 500 m³/m) DC numatomas aprūpinti iš Kruonio HAE esančių dviejų vandens gręžinių. Buitinės nuotekos iš administracinių patalpų, prieš išleidžiant į gamtinę aplinką, bus valomos naujuose buitinių nuotekų valymo įrenginiuose. Preliminarus buitinių nuotekų kiekis bus apie 500 m³/metus. Tikslūs nuotekų kiekiai ir vandens poreikis buities reikmėms bus tikslinami techninio projekto rengimo metu. Paviršines nuotekas nuo galimai teršiamų kietų dangų (automobilių stovėjimo aikštelių, vidinių gatvių) numatoma surinkti ir valyti naftos – purvo gaudyklėse, o išvalytas išleisti esamais išleistuvais į gamtinę aplinką (per esamą kanalą į Kauno marias). Sąlyginai švarios nuotekos nuo stogų ir kitų neužterėtų paviršių bus surenkamos ir išleidžiamos į gamtinę aplinką be valymo.

Elektros energijos poreikiai duomenų centrui bus užtikrinami iš Kruonio HAE per planuojamą transformatorių pastotę kabelinėmis linijomis. DC eksploatacijai reikalaujama galia preliminariai sudarys apie 45 MW (konkretūs galios poreikiai bus žinomi paaiškėjus konkrečiau investuotojo poreikiams). Tuo tikslu planuojamo DC sujungimui su šalies vartotojais pramoninio parko teritorijoje bus įrengtas optinių ryšių kabelių tinklas, pasinaudojant esamomis Kruonio HAE jungtimis.

Šiluma planuojami pastatai gali būti aprūpinami keliais būdais. Vienas iš efektyviausių – panaudoti serverių darbo metu susidariusią šiluminę energiją. Tokiu būdu aušinimui skirtas vanduo dalį savo šiluminės energijos atiduotų pastatų šildymui ir tik tuomet būtų nukreipiamas į reversinį kanalą. DC statytojas detalizuos šilumos apsirūpinimo šiluma būdus konkrečiame statybos projekte.

PŪV metu pavojingų žaliavų, cheminių medžiagų ar preparatų naudojimas nenumatomas.

Pagrindinės atliekos DC eksploatacijos metu – buitinės atliekos iš administracinių patalpų bei pastatų priežiūros atliekos. Susidariusios buitinės atliekos bus rūšiuojamos, bei sudarius sutartis, perduodamos įmonėms, registruotoms Atliekas tvarkančių įmonių registre. Planuojamas DC bus statomas pagal naujausias technologijas, todėl statybinių atliekų kiekis bus minimalus. Dalis įrangos bus sukomplektuojama gamybos vietose ir pristatoma į teritoriją sukomplektuota, sumontavimui vietoje. Statybvietėje susidariusios statybinės atliekos bus tvarkomos vadovaujantis Statybinių atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimais. DC nebus vykdomi technologiniai procesai kurių metu susidarytų gamybinės atliekos.

Radioaktyvios medžiagos planuojamoje veikloje nebus naudojamos ir tokių atliekų veikloje nesudarys.

PŪV veikla nesąlygos oro taršos padidėjimo. Į aplinkos orą išsiskirs į objekto teritoriją atvažiuojančio ir išvažiuojančio autotransporto teršalai – anglies monoksidai, azoto oksidai, sieros dioksidai, kietosios dalelės, angliavandeniliai, bet dėl nedidelio intensyvumo nebus viršijamos teisiniais aktais nustatytos ribinės oro taršos vertės.

DC eksploatacijos metu foninio triukšmo padidėjimas iki 10 dBA dėl patalpų vėdinimo įrenginių (ventiliatorių, kondicionierių ar kt.) darbo pastatų išorėje bus nežymus. Stacionarių ir mobilių (apie 15 darbuotojų automobilių) šaltinių sudėtinė tarša teritorijoje nebus reikšminga. Prognozuojamas triukšmo lygio padidėjimas tik DC statybos metu. Jis bus lokalus ir trumpalaikis – kol teritorijoje dirbs speciali statybinė technika.

Planuojamo DC technologinė įranga bus moderni, atitiks šiuolaikinei technikai keliamus saugos reikalavimus. Nuo serverių sukuriama elektromagnetinio lauko poveikio iš vienos pusės, talpinamos informacijos saugumui nuo bet kokio išorės poveikio iš kitos pusės, serverių spintose bei patalpose bus taikomas itin aukšto lygio elektromagnetinis ekranavimas. Projektuojant tokių įrenginių apsaugos priemones, planuojamą DC veikla nesukelia fizikinės taršos darbo vietoje ir gyvenamojoje aplinkoje bet kokių atstumu, todėl nedaro jokio neigiamo poveikio visuomenės sveikatai: darbo aplinkoje ir gretimose teritorijose nebus viršijami Lietuvos higienos normos HN 80:2011 „Elektromagnetinis laukas darbo vietose ir gyvenamojoje aplinkoje. Parametrų normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz–300 GHz radijo dažnių juostoje“ nustatyti ribiniai dydžiai.

Planuojamoje ūkinėje veikloje nebus naudojamos medžiagos, dėl kurių galėtų įvykti avariniai išmetimai į aplinką. PŪV vyks teritorijoje, kurioje nėra gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų.

Teritorijoje užstatant pastatus bus išlaikomi priešgaisriniai atstumai tarp pastatų. Planuojamo DC patalpų gesinimui techniniame projekte bus numatyta automatinė gaisro gesinimo sistema su priešgaisrine signalizacija. Taip pat bus numatytas tokio tipo statiniams būtinas priešgaisrinių hidrantų kiekis bei privažiavimai priešgaisrinei technikai.

UAB “DGE Baltic Soil and Environment” 2012 m. atliko preliminarų ekogeologinį tyrimą, kuris buvo projekto „Pramoninio parko Kruonio HAE teritorijoje sukūrimas“ dalis. Tyrimo apimtyje buvo išanalizuota vietovės geologinė struktūra, nustatytos požeminio vandens hidrodinaminės sąlygos, gruntų ir gruntinio vandens užterštumas. Tyrimų metu buvo išgręžta šešiolika tiriamųjų gręžinių. Gręžinių gyliai nuo 1,5 iki 9,0 m, bendras jų metražas – 75,0 m. Mechaninio gręžimo metu buvo paimti 34 grunto ir 11 gruntinio vandens bandiniai. Buvo priimta išvada – atsižvelgiant į ekogeologinių tyrimų rezultatus, tirtose teritorijose šalia Kruonio HAE galima vykdyti komercinę veiklą, detalus ekogeologinis tyrimas šiuo metu nereikalingas.

Ūkinė veikla planuojama neribotam laikui ir priklausys nuo konkretaus investuotojo konkrečių poreikių. Šiuo metu veiklos vykdymo iniciavimo terminai nėra žinomi, nes nėra konkretaus investuotojo, kuris būtų išreiškęs norą investuoti į DC projektą Kruonio HAE teritorijoje.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo “Natura 2000” teritorijoms reikšmingumas: Artimiausia saugoma teritorija – Kauno marių regioninis parkas, esantis už 70 m šiaurės vakarų kryptimi. Dalis parko turi paukščių ir buveinių apsaugai svarbių teritorijų statusą. Už 200 m pietvakarių kryptimi yra Natura 2000 teritorija – Vaiguvo miškas.

Su PŪV susijusios „Natura 2000“ teritorijos (paukščių apsaugai svarbios (PAST) ir buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST)). Paukščių apsaugai svarbi teritorija Kauno marios ir čia saugomos vertybės: juodieji pesliai, plovinės vištelės, tulžiai. 2015-2016 m. PŪV teritorijoje ir jos aplinkoje atliktų ornitologinių tyrimų duomenimis Kauno marių PAST saugomos paukščių rūšys PŪV teritorijoje negausios. Atsižvelgiant į tyrimų duomenis pateikta išvada, kad PŪV teritorijoje nėra skaitlingų paukščių perimviečių, ir planuojama veikla nedarys reikšmingos įtakos nustatytų paukščių populiacijų gyvybingumui teritorijoje ir jos aplinkoje. Žiemojantiems vandens paukščiams sankaupti vieta žiemos sezonu yra tik Kruonio HAE reversinis kanalas ir gretimos Kauno marių akvatorijos. O teritorija kurioje numatyta DC statyba, į šią žiemojančių paukščių sankaupti teritoriją nepatenka, todėl įtakos žiemojantiems paukščiams nedarys. 2015 metais vykdyti ornitologiniai stebėjimai parodė, jog teritorijoje rudeninės migracijos metu vyrauja smulkūs žvirbliniai paukščiai, kurie ir formuoja pagrindinius traukiančių paukščių srautus, sukoncentruotus centrinėje PŪV teritorijos dalyje. Ornitologų

ekspertiniu vertinimu, dėl DC objektų atsiradimo PŪV teritorijoje, smulkiųjų paukščių rūšių rudeninės migracijos kelias pasistumtų link Kruonio HAE baseino arba nusidriektų palei kitą baseino pusę. Pavasarinės migracijos metu migruojančių paukščių srautai koncentruojasi tarp Kauno marių pakrantės ir Kruonio aukštutinio baseino. Pagrindiniu migracijos koridoriumi laikytina migracija Kauno marių pakrante, kuriame fiksuojamas koncentruotas praskrendančių, daugiausiai žvirblinių paukščių srautas. Šis intensyviausios migracijos srautas tik nežymiai patenka į PŪV teritoriją ir nebūtų reikšmingai sutrikdytas. Likusioje PŪV teritorijoje yra silpnesnės migracijos zona, kurioje praskridimai nėra tokie intensyvūs kaip Kauno marių pakrante. Ši zona, dėl DC atsiradimo, analogiškai rudeninei migracijai, pasistumtų link Kruonio HAE baseino arba nusidriektų palei kitą baseino pusę. Pagal ekspertų išvadas, PŪV neturės reikšmingo poveikio rudeninei ir pavasarinei paukščių migracijai, nes nesąlygos rizikos dėl padidėjusios paukščių žūčių tikimybės, o tik nereikšmingai pakoreguos smulkiųjų paukščių migracijos kelią, srautą nukreipiant trajektorijomis, kuriomis ir šiuo metu vyksta paukščių sezoninė migracija. Stambiujų migruojančių paukščių skridimo aukščiai yra didesni (jų skridimo aukštis viršija 70 m) nei numatomi maksimalūs pastatų aukščiai (35 m), o užstatymo plotas įtakos neturės.

Analizuojamo sklypo dalyse nustatyta šikšnosparnių radaviečių, nepatenkančių į PŪV teritoriją, kurioje numatomi DC pastatai. Didžiausia šikšnosparnių populiacijos dalis koncentruojasi ties HAE aukštutiniu baseinu, reversiniu kanalu ar vandens telkiniu, esančiu vakarinėje teritorijos dalyje, t.y. PŪV teritorijos zonose, kurios yra netinkamos paviljonino tipo statyboms. Pagal išvadą PŪV neturės reikšmingos įtakos šikšnosparnių populiacijai teritorijoje ir jų mitybos galimybėms, nes DC pastatų atsiradimas paveiks teritorijas, kurios vietinei šikšnosparnių populiacijai yra nereikšmingos. Stacionarūs DC paviljono tipo pastatai šikšnosparniams, erdvėje tamsioju paros metu ar prieblandoje besiorentuojantiems skleidžiamų ultragarsinių signalų pagalba, nekels žuvimo rizikos dėl galimo susidūrimo, todėl DC pastatų atsiradimas migruojantiems šikšnosparniams neigiamų pasekmių nesukels. Numatomos priemonės PŪV pasekmėms gyvagai gamtai sumažinti bus detalizuojamos statinių projektavimo metu ir numatomos statinių techniniuose/darbo projektuose.

Buveinių apsaugai svarbi teritorija – Kauno marios ir saugomos vertybės: kadagynai, stepinės pievos, šaltiniai su besiformuojančiais tufais, silikatinių uolienu atodangos, vakarų taiga, žolių turtingi eglynai, medžiais apaugusios ganyklos, griovų ir šlaitų miškai; Kartuolė, Kūdrinis pelėausis, Niūriaspalvis auksavabalas, Purpurinis plokščiavabalas, Salatis, Ūdra.

Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie aplinkos ministerijos pateiktoje 2017-08-11 išvadoje Nr. (4)-V3-1168 (7.21) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvados“ pažymėta, jog PŪV elementų, galinčių sukelti reikšmingą poveikį įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms nėra, kadangi dėl veiklos pobūdžio, masto, atstumo iki saugomų vertybių ir planuojamų poveikio aplinkai išvengimo ir/ar sumažinimo priemonių PŪV negali tiesiogiai reikšmingai paveikti „Natura 2000“ teritorijose saugomų rūšių ir natūralių buveinių, sąlygoti reikšmingo „Natura 2000“ taršos padidėjimo, galinčio reikšmingai neigiamai paveikti saugomų rūšių buveines ir Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines.

Rengiant Kruonio HAE žemės sklypo detalų planą 2011 m. lapkričio mėn. 25 d. buvo atliktas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau - SPAV). Gautose institucijos išvadose galimas neigiamas poveikis Europinės svarbos saugomų gyvūnų rūšims ir natūralioms buveinėms nebuvo akcentuotas. Atsižvelgiant į tai, kad PŪV teritorija nesiriboja su „Natura 2000“ teritorijomis, PŪV parametrai, vertinti atsakingų valstybės institucijų 2011 m., nepakito, PŪV negali daryti įtakos gretimoje aplinkoje esančių „Natura 2000“ teritorijose saugomoms vertybėms, ką patvirtina ir 2011 m. - 2017 m. detaliam planui atlikta SPAV procedūra ir „Natura 2000“ vertinimas, kurių apimtyje įvertinta DC atsiradimo ir leistino pastatų aukštingumo padidėjimo įtaka „Natura 2000“ teritorijoms. 2017 m. atsakingos institucijos pritarė SPAV išvadai bei Natura 2000 ataskaitai. Remiantis gautais institucijų vertinimais, 2017 m. birželio 13 d. priimta SPAV atrankos organizatoriaus išvada, kad strateginis pasekmių aplinkai vertinimas visa apimtimi nėra reikalingas.

Nacionalinio lygmens dokumentuose PŪV teritorija priskirta V3H2-a gamtinio kraštovaizdžio tipui - ypač raiškios ir vidutinės vertikaliosios ir horizontaliosios sąskaidos atvirų

ir pusiau atvirų erdvių kraštovaizdžiai su kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje išreikštu vertikaliųjų ir horizontaliųjų dominantų kompleksu. Nagrinėjamu atveju, kraštovaizdžio vizualinės apsaugos reikalavimus vietovėje detalizuoja Kauno marių regioninio parko funkcinių zonų ir buferinės apsaugos zonos reglamentai. Atsižvelgiant į saugomos teritorijos vertybes, Kauno marių regioninio parko kraštovaizdžio savitumą nulemia didelė plastiškos konfigūracijos, apribota sumedėjusia augalija apaugusiais aukštais šlaitais tvenkinio akvatorija, kontrastuojanti gamtinių elementų natūralumu aplinkui vyraujančioms urbanizuotoms ir agrarinėms teritorijoms. Panoramos akvatorija matoma suskaidyta pusiasaliais, kelių planų įlankomis su sudėtinga silueto linija. Raiškūs erdves formuojantys komponentai, vizualinis jų aktyvumas, aiškiai suvokiami jų kompoziciniai ryšiai, sudarantys optimalias sąlygas suvokti kraštovaizdžio sandarą, gerai matyti stambesnius jų komponentus: miškų-laukų derinį, sodybas, gyvenvietes. Vizualinė dominantė aplinkui esančiose teritorijose yra Kruonio HAE, kurios aukštutinis baseinas dirbtinai užkeltas 113 metrų absoliutinės altitudės virš Kauno marių. Planuojamų įrengti duomenų centrų objektų absoliutinė altitudė 108,9 m. Žvelgiant į planuojamą teritoriją iš aukščiausio taško – geologinės vertybės Dovainonių atodangos (iš šiaurinės pusės, už Nemuno upės) planuojami pastatai neiškils aukščiau horizonto linijos, kadangi žemės paviršius kyla į pietinę pusę nuo nagrinėjamo sklypo ir pastatai iki 35 m aukščio „pradingsta“ miškų fone. Būsimus pastatus nuo Nemuno taip pat dengs Kauno marių regioninio parko teritorijoje esantis miškas, besiribojantis su nagrinėjamu žemės sklypu. Siekiant panaikinti didelio tūrio pastatų agresyvumą kraštovaizdžio vizualiniam poveikiui, rengiant techninius pastatų ir statinių projektus bus parenkami spalviniai fasadų sprendiniai tokie, kad pastatai maksimaliai susiniveliuotų su gamtos spalvomis.

Atliktoje SPAV procedūroje buvo atliktas planuojamo DC urbanistinio užstatymo vizualinio poveikio Kauno marių regioninio parko kraštovaizdžio vertybėms vertinimas. Galimas neigiamas poveikis Europinės svarbos saugomų gyvūnų rūšims ir natūralioms buveinėms nebuvo akcentuotas.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, apie atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

6.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

6.3. Projektinėje dokumentacijoje turėtų būti numatyta, jog esant būtinumui, galėtų būti taikomos papildomos šiluminės taršos mažinimo priemonės – prieš išleidžiant į aplinką aušinimo procese panaudotą vandenį sumaišyti su priimtuve esančiu vėsesniu vandeniu; numatyti aušinimo procese panaudoto vandens surinkimą į paviršinius telkinius/rezervuarus išleidžiamo vandens pastoviam lygiui palaikyti bei vėsinti.

6.4. Rengiant planuojamos ūkinės veiklos projektą įtraukti visas aplinkosaugines priemones, kurios numatytos pateiktoje informacijoje atrankai.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Planuojama ūkinė veikla bus vykdoma teritorijoje kurioje yra elektros energijos didelės galios rezervas ir paruošta tiekimo infrastruktūra, neeksploatuojamas žemės sklypas, veikianti fizinės apsaugos sistema, patogus susisiekimas.

7.2. Apžvelgiant į PŪV įtaką aplinkinių teritorijų vizualinei erdvei, potencialiai jautrioms teritorijoms – Kauno marių regioninio parko saugomo kraštovaizdžio zonoms – poveikis nebus ženklus – t. y. PŪV įsilies į bendrą šioje konkrečioje teritorijoje dominuojantį technogeninį kontekstą, tačiau esminio pokyčio nesąlygos – ir toliau pagrindine dominante išliks Kruonio HAE kompleksas.

7.3. Atsižvelgiant į Informacijoje pateiktus ornitologų atliktų tyrimų duomenis, analizuojamoje teritorijoje nėra skaitlingų paukščių perimviečių kiekių, o PŪV sprendinių

įgyvendinimas nedarys reikšmingos įtakos nustatytų paukščių populiacijų gyvybingumui teritorijoje ir jos aplinkoje.

7.4. Planuojamoje teritorijoje vykdytų tyrimų metu, naudojant iki šiol Lietuvoje netaikytą šikšnosparnių tyrimo įrangą, nustatyta, kad šalia PŪV teritorijos aptinkamoms saugomų paukščių bei šikšnosparnių rūšims neigiamas reikšmingas poveikis nebus daromas.

7.5. Biologinės įvairovės apsaugos aspektu PŪV nesukurs tokių poveikių, kurie neigiamai paveiktų teritorijoje aptinkamų gyvūnų populiacijų būklę. Natūralių gamtinių buveinių, saugomų rūšių augaviečių ir radaviečių planuojamoje teritorijoje po HAE statybos nėra išlikę.

7.6. Pagal atliktą Lietuvos geologijos tarnybos prie aplinkos ministerijos preliminarų ekogeologinio tyrimo vertinimą, tirtoje teritorijoje šalia Kruonio HAE galima vykdyti planuojamą veiklą, detalus ekogeologinis tyrimas šiuo metu nereikalingas.

7.7. Susidaranti atliekos bus rūšiuojamos ir tvarkomos vadovaujantis atliekų tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais, ir pridudamos atliekų tvarkytojams.

7.8. PŪV sprendinių įgyvendinimas neturės reikšmingo poveikio rudeninei paukščių migracijai, nes (I) nesąlygos rizikos dėl padidėjusios paukščių žūčių tikimybės, (II) nereikšmingai pakoreguos žvirblinių paukščių migracijos kelią, srautą nukreipiant trajektorijomis, kuriomis ir šiuo metu vyksta paukščių rudeninė migracija; (III) stambiųjų migruojančių paukščių skridimo aukščiai yra didesni nei patvirtinti maksimalūs pastatų aukščiai.

7.9. PŪV vietoje nėra saugomų, turinčių kultūros paveldo vertybių statusą bei kultūros paveldui vertingų statinių ar pastatų. Šioje vietoje nėra archeologinių radimviečių.

7.10. Planuojama ūkinė veikla poveikio aplinkos orui ir vietovės meteorologinėms sąlygoms neturės, nes neplanuojama eksploatuoti stacionarių taršos šaltinių, mobilių transporto priemonių sukeliamų dujų tarša bus nežymi ir esminio poveikio aplinkos orui neturės.

7.11. Investicinio DC statybos projekto įgyvendinimas esamo Kruonio HAE žemės sklypo dalyje dėl specifinio informacinių technologijų veiklos pobūdžio nesudaro prielaidų atsirasti reikšmingam neigiamam poveikiui artimiausių Natura 2000 teritorijų (Kauno marios, Vaiguvo miškas) gamtos vertybėms.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, planuojamai ūkinei veiklai – duomenų centro statybai - poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščius, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės ir seniūnijos, kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės ir seniūnijos informacine žyma apie gavimo faktą ir datą. Atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo datos. Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka - suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė